

QP CODE: 26019366

26019366

Reg No :

Name :

MA DEGREE (CSS) EXAMINATION, MARCH 2026

Fourth Semester

M A SANSKRIT SPECIAL (NYAYA)-REVISED

Core Courses - SA020401 - PERVASION AND MEMBERS OF SYLLOGISM

2019 Admission Onwards

B07585B1

Time: 3 Hours

Weightage: 30

Part A (Short Answer Questions)

Answer any **eight** questions.

Weight 1 each.

1. अव्याप्ति : कः ?
2. 'अनुमितिचरमकारणलिङ्गपरामर्शप्रयोजकशाब्दज्ञानजनकवाक्यं न्यायः' । प्रतिपादयत ।
3. अवयवनिरूपणे कः सङ्गतिः ?
4. उदाहरणवाक्यं किम् ? सोदाहरणं लिखत ।
5. परमतनिराकरणपूर्वकं स्वमतेन अनुमानप्रामाण्यसाधनम् । उक्तिरियं विशदयत ।
6. द्वितीयलक्षणे 'कपिसंयोगी एतत् वृक्षत्वात्' इत्यत्र लक्षणसमन्वयः कथं भवति ?
7. प्रथमलक्षणे सद्भेदस्थले साध्यतावच्छेदकसम्बन्धः कः ? प्रतिपादयत ।
8. 'संयोगी द्रव्यत्वात्' इत्यादौ अव्याप्तिः कथं भवति ?
9. चतुर्थलक्षणे अव्याप्तिः कथमिति आशङ्क्य परिहरत ।
10. 'न हि भवति नीलो घटो घटादन्यः' । लिखत ।

(8×1=8 weightage)

Part B (Short Essay/Problems)

Answer any **six** questions.

Weight 2 each.

11. 'समस्तरूपोपपन्नलिङ्गप्रतिपादकवाक्यं न्यायः' इति न्यायलक्षणे अतिव्याप्तिमाशङ्क्य परिहरत ।
12. 'हेतुपञ्चम्याः ज्ञापकत्वार्थकत्वम्' विशदयत ।

13. मणिकारोक्तं प्रतिज्ञालक्षणं व्याख्यात ।
14. वह्निधूमयोः साहचर्यज्ञानं किमुच्यते । शास्त्रदिशा विशदयत ।
15. प्रथमलक्षणे अवृत्तित्वम् इति पदस्य कथम् अन्वयः ? सोदाहरणं लिखत ।
16. द्वितीयलक्षणे दीधितिकारमतं किम् ? प्रतिपादयत ।
17. चतुर्थलक्षणे अतिव्याप्तिवारणं कथं सम्भवति ?
18. चतुर्थव्याप्तिलक्षणं सद्भेदौ समन्वयत ।

(6×2=12 weightage)

Part C (Essay Type Questions)

Answer any **two** questions.

Weight 5 each.

19. दीधितिकृत्यर्यवसितन्यायलक्षणं किम् ? विशदयत ।
20. दीधितिकारीयं प्रतिज्ञालक्षणं लक्ष्ये सङ्गमयत ।
21. 'साध्याभाववदवृत्तित्वं' इत्यत्र दोषान् पारिहार्यं लक्षणं व्याख्यात ।
22. 'साध्यवदन्यावृत्तित्वम्' इति लक्षणं विशदयत ।

(2×5=10 weightage)

